

Ranska on laskuvarjourheilun luvattu maa. Yli 100 000 urheiluhyppäystä toissa vuonna — hyppäjien yhteisluku oli 430 000 sotilashyppyä mukaan laskien — kerhojen luku lienee noin 150 ja laskuvarjokeskusten 16. Seitsemän suomalaista on käynyt vähintään yhden 3-viikkoisen kurssin Ranskan kansallisessa laskuvarjokeskuksessa Biscarrossessa. Tarkoituksena on löytää muitakin sopivia hyppykeskuksia, missä saisimme alkeis- ja nimenomaan jatkokoulutusta. Tässä mielessä on tutustuttu myös mm. Grenoblessa sijaitsevaan laskuvarjokerhoon ja hyppykeskukseen. Sikäläinen puheenjohtaja joutui kysymystulvaan, jonka tulokseksi tuli seuraavia tietoja.

Kerhon historiikista ensin muutama sana. Perustamisvuosi on 1954. Tätä ennen kaupunki oli kuuluisa hyvin hoidetusta moottori- ja purjelentotoiminnasta, joihin molempiin tämän kirjoittaja osallistui innolla ja melkoisella frangimäärällä sekä vilpittömästi ihailen keväällä 1952. Grenoblen sijainti on selvästi vuortenläheinen, itse asiassa paikkaa nimitetään Alppien pääkaupungiksi. Sinnehan muuten on annettu seuraavat talviolympialaiset vuosikerraltaan 1968. Vuoren vierä tuo hyötyä ja haittaa. Kaikkinaisessa ilmailutoiminnassa tulee ottaa visusti huomioon mm. lähtö-, suoritus- ja laskukorkeus. Alpit merkitsevät siis erikoispiirteitä. Ne saattavat merkitä niin ikään vaaran puolta, mutta myös tilaisuutta mainetokoihin. Jo 30. 1. 1955 kerho antoi aiheen sanomalehtiotsikoihin: Ensimmäisen kerran Ranskassa siviilihyppääjiä pudotettu vuorille. Paikka oli Alpe du Mont-de-Lans ja merenpintakorkeus 1600 m. 6. 3. 1955 luettiin lehdissä: Alpe d'Huez laskupaikkana korkeus 2000 m. 16. 4. 1955 suoritettiin ensimmäiset hyppyjä jäätikköalueella, Glacier de la Girose, korkeus 3400 m. Hyppääjiä oli viisi ja lähtökorkeutena oli 3700 m. Ilman ohuudesta johtui, että alastulo oli tavattoman nopeata ja vaikeata. Erikoisharjoitus katsottiin tarpeelliseksi ennen varsinaista koitosta.

Näkyvin vuorisuoritus saatiin aikaan 2. 8. 1955. Silloin kolme kerhon hyppääjää laskeutui Mont Blancin eli Goûter'n huipulle korkeus 4400 m. Tämä merkitsi maailmanennätystä ja sievois-

NÄIN HYPÄTÄÄN RANSKASSA

ta mainosarvoa Alppien urheiluhyppääjille. Suoritukseen liittyi muutama yksityiskohta, jotka ansaitsevat julkisuuden. Ensimmäinen yritys tehtiin jo 28. 5. eikä sen jälkeen oltu suinkaan toimettona. Hyppäjä lykättiin neljä kertaa. Ilmapoliisi vaati muuten vapaaksi ilmatilaksi koneen ja laskupaikan välille vähintään 400 m, mikä olisi niissä oloissa tietänyt uskallettua ajautumaa uhkaaviin soliiin. Kerholaiset halusivat hyppykorkeuden vain 200 m vuoren huippua ylemmäksi. Ilma oli ohutta ja putoamisnopeus suuri. Laskua helpotti tosin 3 m paksu lumikerros. Jäykistävien haitta oli kylmyys. Meikäläisiä ei —16°C kavahduta, ehkä kuitenkin viimäläisen jälkeen. Ensimmäisenä hyppäsi puheenjohtaja ajautuen maassa noin 250 m. Hän sai varjon kukistetuksi muutama metri ennen solan reunaan. Seuraava hyppy meni hyvin ja vielä kolmaskin, mutta tällä välin puhkesi myrsky, joka esti enemmän yritykset neljän koneeseen jääneen mitä suurimmaksi harmiksi. Koko toiminnan tähtäimessä olivat pelastus- ja etsintähyppy.

Oppilaat ovat enimmäkseen opiskelijoita tai työläisiä ja lähinnä keskiluokasta syntyjään. Ranskassa on koulutuksen alin ikä 18 vuotta. Tätä ikärajaa lääkärineuvosto ei muuten suositellut alennettavaksi äskeisessä istunnossaan. Tulokkaat ovat yleensä 18—23-vuotiaita. Joukossa on suhteellisen paljon ulkolaisia opiskelijoita paikallisen yliopiston takia.

Pojat hyppäävät tavallisesti sotapalvelukseensa asti. Pitkän asepalvelusajan ja opiskelijoiden muualla asumisen takia on kato jopa 85 % tässä vaiheessa. Loppu 15 % pysyy mukana noin 30-vuotiaaksi saakka. Tytöt toimivat enimmäkseen 3—4 vuotta kerhon kirjoissa. Perustajajäseniä on 10 vuoden jälkeen vielä touhussa mukana

viisi, nimenomaan kaksi hyppykouluttajaa. Jäsenmäärä on tällä hetkellä 111 sekä 10 paikallisen ilmailuammattikoulun oppilasta, jotka koulu kustantaa.

Vuoden mittaan pidetään kaksi alkeiskurssia, toinen marras- ja toinen toukokuussa. Kumpikin kestää kuutisen viikkoa. Teoriaa ja maanpäällisiä harjoituksia pidetään 60 tuntia sekä pakkausta 16 tuntia. Tämän jälkeen järjestetään hyppäkelvopoistutkiminto — kirjalliset kokeet ministeriöportaan hyväksyttäväksi — maksetaan vakuutukset ja jäsenmaksu, käydään lävitse lääkärintarkastus ja sitten alkaa hyppypalvelu. Armeijassa laskuvarjokoulutuksen saaneet muuntavat paperinsa siviilipohjalle ja pääsevät suoraan jatkamaan pakkolaukaisuhyppyä.

Varjoja on yhteensä yli 40. Alkeisvarjot on osittain asettanut käyttöön laskuvarjourheilun keskusjärjestö, osittain valtion ilmailuosasto. Kuusi teho-varjoa kerho on ostanut kilpailuvarjoille myönnetyn huomattavan alennuksen turvin. Toissa vuoteen asti vuokrattiin paikallisen lentokerhon konetta, nyt on ilmailuosasto luovuttanut Fieseler Storchin, johon sopii kolme hyppääjää. Itse ostettiin 2-paikkainen eli yhden hyppääjän Stampe-kone ja ilmailukerholta vuokrataan Cessna 210-konetta suurempia korkeuksia varten.

Varjoilla hypätään helposti 2—3 kertaa enemmän kuin mitä tehdas suosittelee, eikä ilmailuosasto olekaan tätä kieltänyt. Ranskan suurin tehdas on hiltaintain suorittanut kokeita varjolla, jolle tehdas suosittelee vähintään 1000 hyppyä.

Varjon hinta alennuksineen on noin 650 mk (1000 NF). Yksi pakkolaukaisu maksaa kerholle 12 mk hinauksineen, kuoletuksineen ja yleiskustannuksineen päivineen. Oppilailta peritään 4 mk eli jokainen hyppy tuottaa kerholle tappiota 8 mk, mikä ero saadaan subventiiona tai muuna apuna eri tahoilta. Osa oppilaista pystyy kustantamaan itselleen hypyn kerran kuukaudessa, toiset joka sunnuntai. Hyppäjien luku nousisi, jos hintaa voitaisiin laskea joskaan vastikkeettomiin lahjahyppyyhin ei koskaan saisi mennä.

Vakuutus on pakollinen. Niitä on kahden päälaatua eli kerhon oma vastuuvakuutus kolmatta osapuolta vastaan se-

kä oppilaiden omat henkivakuutukset. Kerho maksaa 56 mk ja oppilaat joko 23 mk tai 33 mk. Lentokeskuksen jäsenmaksu on muuten alle 21-vuotiailla 6,50 mk ja täysikäisillä 10 mk.

Hyppyjä suoritetaan lauantai-iltapäivisin, sunnuntaisin ja lupapäivinä. Lauantaisin päästään yleensä 25 hyppeyn ja sunnuntaisin 60—70 hyppeyn. Ennätysnunnantai toi kyllä yhteensä 103 hyppeä. Ensimmäisenä vuonna 1954 saatiin 161 hyppeä; 1961 yhteensä 708 hyppeä; 1962 yhteensä 1347 hyppeä; viime vuonna lienee päästy lukuun 5000. Vuoden 1963 yhteismäärä oli 2007 hyppeä, joista muuten 1291 kpl pakkolaukaisussa; 262 kpl korkeudesta 1000—1500 m; 383 kpl korkeudesta 1500—2500 m sekä 71 kpl yli 2500 metristä.

Lääkärintarkastus — Ranskassa kerhan vuodessa — ei järjestynyt sinnikäistä yrityksestä huolimatta. Siksi ei hyppejäkään. Lauantai-iltapäivän hypystä syntyi kuitenkin käsitys myös ilmasta käsin, sillä toimekas ja huomavaainen kerhon puheenjohtaja tarjosi lohdukkeeksi yleisöpaikkaa Storchissa. Tästä koneesta yksi pakkolaukaisullinen ja yksi itseaukaisija rivisivät taivaan tuuliin. Kone nousi ensin varsin vaisusti vaadittuun korkeuteen 600 m ja vielä vaivalloisemmin noin 100 m yleemmäksi. Siipituen päälle oli tehty vaneri-istuin, jolta pakkolaukaisuhyppejä iukastutti itsensä tyhyyteen. Vapaan pudotuksen tavoittaja taas rehellisesti ja täydellä tarkoituksella roikkui siipituesta kotvan sekä irrotti kätensä heilahduksen jalat-taakse-vaiheessa.

Tämä kaikki on merkittävä plus-puolelle tasetta. Samoin se, että hyppejä todella yritettiin vaelle, voimalla ja vauhdilla piiskata mahdollisimman moniaita. Organisaatorinen puoli teki luotettavan yleisvaikutuksen niin kuin myös pakkaus ja sen valvonta sekä hallikäytös ja -kuri.

Muutama seikka hämmästytti. Esimerkiksi se, että maalialueella ei ollut ristin sielua koneesta hypänneiden lisäksi. Alastuloja ei kukaan valvonut. Kävelin sinne muina miehinä yhden kone-lastin maahan putoamista seuraamaan. Ensimmäinen poika tuli hyvin, hänellä oli meneillään 19. hyppe pakkolaukaisussa — eikä muuten mitään tietoa itseaukaisuun pääsystä. Toista lähtijää kummeksuin, koska koneesta ensin irronnut piste osoittautui ilmassa kiepahdelevaksi kypäräksi, joka oli tulla päähäni. Irtoi sieltä pian muutakin. Jotakin sellaista, joka kävi veltommaksi ja veltommaksi maan läheystessä. Maa-hankosketuksen laatu oli alle arvostelun eikä maasta noussut muutamaan sekuntiin yhtään mitään. Pari juoksuaskelta ehdin ottaa todetakseni kalpeat kasvot kuuluviksi tyttöihmiselle. Kysymyksessä oli englantilainen opiskelija, joka suoritti neljännen hyppeynsä — tavalliset koripallotossut jalassa!

Asumisvaikeuksia on paikkakunnalla. Oleminen tulisi muutenkin liian kalliiksi. Eikä 1 1/2 hyppekertaa viikossa riitä Suomesta tulleeille. Säännöllinen kurssitus kolmen viikon ajan on edullisempaa. Sellaista löydämme muualta Ranskasta, kuten viime kesänä tapahtuikin. Grenoble on hyvä ja tyydyttää paikallisen tarpeen varsin laatuunkäyvästi, mutta ei toistaiseksi sovellu härmäläisten hyppehalukkaiden tarkoituksiin.

Kavo Laurila

NÄIN HYPÄTÄÄN SUOMESSA

Vuosi on jälleen vaihtunut, ja edellinen siirtynyt Suomen Laskuvarjokerhon aikakirjoihin kaikki kohdistetut toiveet täytäneenä, ehkä joiltakin osin ylittäneenäkin. Pieni silmäsä päättyvään kauteen lienee paikallaan.

Alkakaamme puhtaista numeroista, jotka jo sinänsä puhuvat selvää kieltään. Siirtyessämme vuoteen 1964 oli kerhollamme tilillään 306 hyppeä, joista edellisenä vuotena hypettyä 284. Tätä kirjoitettaessa hyppejen kokonaismäärä on 949, siis varsin kunnioitettava lisäys vajaan vuoden aikana, kokonaista 643 hyppeä, joista 252 pakkolaukaisu- ja 391 itseaukaisuhyppeä. V. 1963 vastaava jakautuma oli 131 pakkolaukaisu- ja 153 itseaukaisuhyppeä. Kehitystä on siis tapahtunut valtaisesti. Kun tarkastelemme hieman hyppeylukuja niin huomaamme, että itseaukaistavien hyppejen lukumäärä on kasvanut suhteessa huomattavasti enemmän. Tämä antaa jo selvän kuvan siitä, että edistystä on tapahtunut koulutuksessa, ja kokeneempien hyppeäjiä joukko saa jatkuvasti uusia tulokkaita.

Em. lukuihin pääsemiseen ovat edesauttaneet monet eri tekijät, joista tärkein lienee varjokaluston lisääntyminen. Vuoden alussa kerholla oli käytössä 7 varjokokonaisuutta. Keväällä saimme hankituksi lisää kolme päävarjoa sekä myöhemmin syksyllä vielä kaksi, joten päävarjojen lukumäärä on kohonnut tusinaan, joka on ollut mitä välttämättömin lisä. Keväällä saimme vielä !mailuliittoa käyttöömmä kaksi päävarjoa, jotka sitten lentokauden alkaessa luovutimme takaisin. Ne antoivat kuitenkin meille suuren apunsa juuri silloin kun sääsuhteet olivat suotuisat ja saavutettavat hyppeyluvut olivat suoranaisesti riippuvaisia varjokapasiteetistamme.

Koulutusmielessä oli vuosi myös antoisa: 35 jäsentä suoritti vuoden aikana ensi hyppeynsä kerhossamme, joten tällä hetkellä hypänneiden kokonaismäärä on 66. Erityisesti jatkokoulutus sai tuulta purjeisiinsa viime kesänä. Kymmenen kerhomme jäsentä kävi Ranskassa kolmiviikkosen kurssin. Tällä kertaa paikan nimi oli Chalon-sur-Saône. Sieltä saadut kokemukset olivat kullannarvoisia, ja tulevaisuudessa niiden turvin tullaan yhä enemmän kiinnittämään huomiota kokeneemman aineksen kouluttamiseen vapaan ilmalennon suorituksessa. Kouluttajapuolellakin on tapahtunut ilahduttavaa eteenpäinmenoa, sillä kuluvan vuoden aikana kerhomme sai lisää viisi hyppeimestaria, mikä merkitsi suurta kevennystä kahdelle aikaisemmin toimineelle, ja oli omiaan lisäämään hyppeymahdollisuuksia.

Ilahtuneina olemme voineet havaita muiden ilmailukerhojen positiivisen suhtautumisen toimintaamme, joka ilmeni mm. lukuisen näytöshyppeykutsujen

muodossa kuluneena kautena. Suurimman osan saimme suorittaa suotuisten sääolosuhteiden vallitessa. Niissä hypänneet kartuttivat arvokkaalla tavalla kokemustaan ja saattoivat toimintamme samalla laajempien piirien tietoisuuteen. Kesän näytöshyppeistä ehkä mainittavin oli 12. 7. Vihdin Lions Clubin järjestämä lentonäytös, jossa viisi kerhomme jäsentä suoritti vesihyppeyn. Ne olivat ensimmäisiä laatuaan kerhossamme, ja saimme joukon kokemuksia hyppeytoiminnan tuoltakin saralta. Huomionarvoinen tapahtuma oli myöskin kerhomme jäsenen keskuudesta muodotettu, Suomen Punaisen Ristin puitteissa toimiva ensiapuryhmä. 18 jäsentä suoritti viime keväänä SPR:n ensiapukurssin, ja jatkokoulutusta on seurannut sen jälkeen eri muodoissa mm. katastrofiharjoituksina, joista esimerkiksi viime maaliskuussa Kaivopuistossa pidetty harjoitus.

Näin vuoden vaihtuessa voimme sanoa, että vaikka kulunut vuosi olikin antoisa, niin silti odotamme edessä-olevalta vielä paljon enemmän.

Jorma Mali

Suomen Laskuvarjokerho r.y:n

VUOSIKOKOUS

pidetään 11. 2. 1964 klo 19 Primulan kerhuhuoneessa Kalevankatu 2 C Helsinki.

